

שינויים בשכר משרתי הקבע בצבא ההגנה לישראל

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. לעדכן את הוראות סעיף ב(3) להחלטה 420 מיום 11 בפברואר 1979 (להלן - **החלטה ש/40**), כך שבעקבות כל שינוי בשכר עובדי המדינה, שהיה מיושם בהתאמה בשכר משרתי הקבע לפי הוראות סעיף ב(3) להחלטה ש/40 טרם עדכונה בהחלטה זו, יבוצעו שינויים בשכר משרתי הקבע, כך שעלותם הכוללת של השינויים בשכר משרתי הקבע תהיה שווה לסך עלות השינויים שהיו מבוצעים בשכר משרתי הקבע לפי הוראות סעיף ב(3) להחלטה ש/40 טרם עדכונה בהחלטה זו (להלן - **מסגרת העלות למשרתי הקבע**), והכל כמפורט להלן.
2. משרד הביטחון וצה"ל והממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר (להלן - **הממונה על השכר**) יסכימו על האופן בו יבוצעו שינויים בשכר משרתי הקבע כאמור בסעיף 1, בתוך 30 ימים ממועד קביעת השינויים בשכר עובדי המדינה. זאת, בהתחשב, בין היתר, בצרכים המבצעיים וסדרי העדיפויות של צה"ל, באופן החלת השינויים בשירות המדינה ובמבנה השכר בצה"ל.
3. כלל השינוי בשכר עובדי המדינה תשלום "רכיב שכר מוחרג", כהגדרתו בסעיף 8 לחוק **שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב]**, **התש"ל - 1970**, שהיה משולם בשכר משרתי הקבע לפי הוראות סעיף ב(3) להחלטה ש/40 טרם עדכונה בהחלטה זו, ייושם האמור להלן:
 - א. לא יחול לגבי רכיב השכר המוחרג האמור בסעיפים 1 ו-2, והוא ישולם לפי הוראות סעיף ב(3) להחלטה ש/40 טרם עדכונה בהחלטה זו;
 - ב. הרכיב ישולם למשרתי הקבע כ"רכיב שכר מוחרג" כהגדרתו בסעיף 5 לחוק **שרות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב]**, **התשמ"ה - 1985** (להלן - **חוק שרות הקבע גמלאות**);
 - ג. בחישוב מסגרת העלות למשרתי הקבע לא תילקח בחשבון עלות תשלום רכיב השכר המוחרג למשרתי הקבע.
4. במקרים בהם מסגרת העלות למשרתי הקבע תהיה שלילית, לא יחול האמור בסעיפים 1 ו-2, והשינויים בשכר עובדי המדינה יבוצעו בשכר משרתי הקבע לפי הוראות סעיף ב(3) להחלטה ש/40 טרם עדכונה בהחלטה זו.
5. **תוספת בשכר משרתי הקבע בעקבות שינוי בשכר עובדי המדינה**
לא הושג סיכום כאמור בסעיף 2, ולא הוסכם בכתב בתוך 30 הימים שבסעיף 2, בין הממונה על השכר או מי מטעמו לבין ראש אגף כוח אדם בצה"ל (להלן - **ראש אכ"א**) או מי מטעמו על הארכת המועד האמור בסעיף 2 יחולו כללי ברירת המחדל. ככל שהוארך המועד כאמור ועלה הצורך להאריכו פעמים נוספות, יוסכם על הארכת המועד בתוך תקופת הארכת המועד החלה באותה עת.

מסגרת העלות למשרתי הקבע תשמש לתשלום תוספת שכר למשרתי הקבע, בהתאם לשיוכם לאחד משלושת המערכים שלהלן:

(א) מערך הלוחמים ;

(ב) מערך הטכנולוגים ;

(ג) מערך העורפיים.

פירוט התפקידים והמקצועות שבכל אחד מהמערכים יהיה כמפורט בסיכום בין הממונה על השכר לבין ראש אכ"א, שיחתם תוך 30 ימים ממועד קבלת ההחלטה, וכפי שיעודכן מעת לעת.

5.1 כלל השינוי בשכר עובדי המדינה תוספת שקלית חדשה או עדכון תוספת שקלית קיימת (להלן – **התוספת השקלית בשכר עובדי המדינה**), התשלום יבוצע בשכר משרתי הקבע בכל אחד מהמערכים החל מהמועד בו נעשה במדינה, באופן שקלי, כאשר גובה התוספת יהיה כדלהלן:

x – תוספת שכר למשרת קבע במערך העורפיים ;

$(x*1.22)$ – תוספת שכר למשרת קבע במערך הטכנולוגים ;

$(x*1.35)$ – תוספת שכר למשרת קבע במערך הלוחמים ;

לעניין חישובו של הערך X תחול הנוסחה הבאה :

$$X = \frac{Y}{(Q1) + (1.22*Q2) + (1.35*Q3)}$$

לעניין זה :

$Q1$ – המספר הממוצע של משרתי קבע במערך העורפיים ב-12 החודשים עובר למועד קביעת התוספת השקלית בשכר עובדי המדינה ;

$Q2$ – המספר הממוצע של משרתי קבע במערך הטכנולוגים ב-12 החודשים עובר למועד קביעת התוספת השקלית בשכר עובדי המדינה ;

$Q3$ – המספר הממוצע של משרתי קבע במערך הלוחמים ב-12 החודשים עובר למועד קביעת התוספת השקלית בשכר עובדי המדינה ;

Y – סכום בשקלים השווה ל-"מסגרת העלות למשרתי הקבע" הנובעת מהתוספת השקלית בשכר עובדי המדינה, ללא עלויות מעסיק.

5.2 כלל השינוי בשכר עובדי המדינה תוספת אחוזית חדשה או עדכון בתוספת אחוזית קיימת (להלן – **התוספת האחוזית בשכר עובדי המדינה**), התשלום יבוצע בשכר משרתי הקבע בכל אחד מהמערכים החל מהמועד בו נעשה במדינה, באופן אחוזי, על פי הנוסחה שלהלן :

לעניין זה :

a – שיעור התוספת האחוזית בשכר עובדי המדינה ;

- Q1 – המספר הממוצע של משרתי קבע במערך העורפיים ב-12 החודשים שקדמו למועד קביעת התוספת האחוזית בשכר עובדי המדינה ;
- Q2 – המספר הממוצע של משרתי קבע במערך הטכנולוגים ב-12 החודשים שקדמו קביעת התוספת האחוזית בשכר עובדי המדינה ;
- Q3 – המספר הממוצע של משרתי קבע במערך הלוחמים ב-12 החודשים שקדמו למועד קביעת התוספת האחוזית בשכר עובדי המדינה ;
- S1 – ממוצע שכר משרתי הקבע במערך העורפיים ב-12 החודשים שקדמו למועד קביעת התוספת האחוזית בשכר עובדי המדינה ;
- S2 – ממוצע שכר משרתי הקבע במערך הטכנולוגים ב-12 החודשים שקדמו למועד קביעת התוספת האחוזית בשכר עובדי המדינה ;
- S3 – ממוצע שכר משרתי הקבע במערך הלוחמים ב-12 החודשים שקדמו למועד קביעת התוספת האחוזית בשכר עובדי המדינה ;

5.2.1 אם: $Q_1 > 0$, וגם מתקיים ש- $Q_2 > 0$ או $Q_3 > 0$, אזי תחול הנוסחה הבאה:

$$b = \frac{0.1a(Q_1 * S_1)}{(Q_2 * S_2) + (2 * Q_3 * S_3)}$$

כך ששיעורי התוספות האחוזיות שיקבלו משרתי הקבע יהיו כלהלן:

- $a * 0.9$ – שיעור תוספת השכר האחוזית למשרת קבע במערך העורפיים ;
- $a + b$ – שיעור התוספת השכר האחוזית למשרת קבע במערך הטכנולוגים ;
- $a + 2 * b$ – שיעור תוספת השכר האחוזית למשרת קבע במערך הלוחמים ;

5.2.2 אם: $Q_1 = 0$, אזי תחול הנוסחה הבאה:

$$c = \frac{a * (Q_2 * S_2 + Q_3 * S_3)}{(Q_2 * S_2) + (2 * Q_3 * S_3)}$$

כך ששיעורי התוספות האחוזיות שיקבלו משרתי הקבע יהיו כלהלן:

- 0 – שיעור תוספת השכר האחוזית למשרת קבע במערך העורפיים ;
- c – שיעור תוספת השכר האחוזית למשרת קבע במערך הטכנולוגים ;
- $2 * c$ – שיעור תוספת השכר האחוזית למשרת קבע במערך הלוחמים ;

5.2.3 אם: $Q_1 > 0$, $Q_2 = 0$, $Q_3 = 0$:

(Q1 גדול מ-0: ההסכם חל רק על אוכלוסיית העורפיים), אזי שיעורי הוספות

האחוזיות שיקבלו משרתי הקבע יהיו כלהלן:

$0.9 * a$ – שיעור תוספת השכר האחוזית למשרת קבע במערך העורפיים;
 $0.1 * a * S1$ – סכום התוספת שתשולם באופן שקלי למשרתי הקבע במערך
העורפיים באותו דרוג.

5.3 נקבעה תוספת שקלית או אחוזית זהה למרבית הדירוגים בשירות המדינה אשר יש להם דירוג מקביל בצה"ל (להלן – **התוספת הרוחבית**), כללי ברירת המחדל, כאמור בסעיפים 5.1 ו- 5.2, יופעלו כך שהערך Q יכלול את כלל משרתי הקבע בדירוגים המקבילים והתוספת השקלית או האחוזית, לפי העניין, תשולם לכלל משרתי הקבע באותם דירוגים.

5.4 נקבעה תוספת רוחבית ולדירוג מסוים בשירות המדינה שיש לו דירוג מקביל בצה"ל נקבעה, באותו מועד, תוספת בסכום או בשיעור גבוה יותר, לפי העניין, מסגרת העלות למשרתי הקבע הנובעת מההפרש בין התוספת ששולמה לעובדי המדינה בדירוג המסויים לבין התוספת הרוחבית, תשמש לתשלום תוספת שכר למשרתי הקבע בדירוג המקביל המסוים בלבד, בהתאם לכללי ברירת המחדל כאמור בסעיפים 5.1 ו- 5.2.

5.5 נקבעה תוספת שקלית או אחוזית בשכר עובדי המדינה, שיש להם דירוג מקביל בצה"ל, ואינה תוספת רוחבית, כללי ברירת המחדל כאמור בסעיפים 5.1 ו- 5.2 יופעלו לגבי כל דירוג בנפרד כך שהערך Q יכלול את כלל משרתי הקבע בכל דירוג בנפרד והתוספת השקלית או האחוזית, לפי העניין, תשולם לכלל משרתי הקבע באותו דירוג.

5.6 הכללים שיחולו על כל אחת מהתוספות בשכר משרתי הקבע, לעניין הפרשות לקופת גמל לקצבה ולקרן השתלמות, ייקבעו בהתאם לכללים שיחולו על התוספות המקבילות בשכר עובדי המדינה.

5.7 בכל מקרה, עלות תשלום התוספת למשרתי הקבע לפי כללי ברירת המחדל תהיה שווה למסגרת העלות למשרתי הקבע, כפי שהוגדרה בסעיף 1 לעיל.

דברי הסבר

רקע כללי

בהחלטת ממשלה מ/420 מיום 11.2.1979 (להלן – **החלטה ש/40**), נקבע בסעיף ב(3) כך:

"כל השינויים בשכר עובדי הדירוג האחד והעובדים בדירוגים המקצועיים בשירות המדינה, שיחולו בתקופה 1 באפריל 1978 – 31 במארס 1980, ייושמו בהתאמה על משרתי הקבע". מאז קבלת החלטה ש/40 ועד היום הממשלה נוהגת לפי ההסדר הקבוע בהחלטה זו.

כלומר, לפי ההסדר הקבוע בהחלטה ש/40, במקרים בהם חלים שינויים בשכר העובדים בשירות המדינה בדירוג מסוים, לפי הפירוט בהחלטה ש/40, אשר קיים גם בצה"ל (להלן – **שינויים בשכר עובדי המדינה**), מוחלים השינויים בהתאמה אף בשכר משרתי הקבע באותו הדירוג. בהתאם לכך, חלק משמעותי מהשכר בצה"ל נקבע על-ידי הצמדה לשינויים בשכר עובדי המדינה, באופן שלא בהכרח נתן ביטוי הולם לסדרי העדיפויות הצבאיים ולמאפיינים הייחודיים של שירות הקבע. עוד יצוין כי, בנוסף להסדר האמור, חלק משכר משרתי הקבע נקבע בסיכומים בין משרדיים הנחתמים בין הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר לבין נציגי צה"ל ומשרד הביטחון, בהתאם לשיקול דעתם של הגורמים האמורים.

מוצע לעדכן את אופן ההצמדה לשינויים בשכר עובדי המדינה, כך שתבוצע במנגנון של "הצמדת עלות". זאת, תוך מתן אפשרות לתת ביטוי בעת יישום שינויים בשכר עובדי המדינה בצה"ל גם לצרכים המבצעיים, למבנה השכר בצה"ל ולסדרי העדיפויות הצבאיים.

כך, בעקבות שינויים בשכר עובדי המדינה, תחושב העלות שהייתה כרוכה ביישום השינויים בשכר משרתי הקבע, לו השינויים בשכר משרתי הקבע היו מיושמים לפי החלטה ש/40 טרם עדכונה בהחלטה זו (להלן – **מסגרת העלות למשרתי הקבע**).

מסגרת העלות למשרתי הקבע תשמש לצורך ביצוע שינויים בשכר משרתי הקבע, אשר ייקבעו בהסכמה משותפת שתעוגן בסיכום בין משרדי בין משרד הביטחון וצה"ל לבין הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר (להלן – **הממונה על השכר**). השינויים ייקבעו בהתחשב, בין היתר, בצרכים המבצעיים וסדרי העדיפויות של צה"ל, באופן החלת השינויים בשירות המדינה ובמבנה השכר בצה"ל.

ככל שלא יעלה בידי הגורמים לעיל לגבש הסכמות באשר לאופן הקצאת העלות לשם יישום שינויים בשכר משרתי הקבע, מוצע לקבוע כי אם לא תושג, תוך 30 ימים מהיום בו נקבעו שינויים בשכר עובדי המדינה (בין אם השינויים יחולו במועד הקביעה ובין אם לאחר מכן), או מועד נדחה שסיכום כאמור בסעיף 5 להצעת ההחלטה, הסכמה בדבר אופן יישום השינויים בשכר משרתי הקבע, יחולו כללי "ברירת המחדל" הקבועים בסעיף 5 להצעת ההחלטה.

במסגרת כללי ברירת המחדל, תוקצה העלות הנובעת מהשינויים בשכר עובדי המדינה, לצורך ביצוע שינויים בשכר משרתי הקבע, תוך התחשבות בשיוך משרתי הקבע למערכים (לוחמים, טכנולוגים ועורפיים), באופן אשר מותאם לסדרי העדיפויות הצה"ליים. זאת, תוך שהנוסחאות

שבכללי ברירת המחדל מביאות לכך שגובה התוספות שישולמו למערך ה"עורפיים", יעמוד ככלל על כ-90% מגובה התוספות המקבילות שישולמו לעובדים בדירוגים המקבילים בשירות המדינה.

כללי ברירת המחדל מתייחסים בין היתר למקרים אפשריים שונים של תשלום תוספת שכר לעובדי המדינה. בין היתר כללי ברירת המחדל מתייחסים למקרים בהם לא נקבעה תוספת אחידה למרבית הדירוגים בשירות המדינה, לפי הפירוט בהחלטה ש/40, שיש להם דירוג מקביל בצה"ל. לפי כללים אלה יינתן ביטוי בקביעת השינויים בשכר משרתי הקבע לתוספת ייחודית שניתנה לדירוג או דירוגים מסוימים כאמור לעיל.

עוד מוצע לקבוע במסגרת כללי ברירת המחדל, כי אם כלל הזכאים לתוספת אחוזית שנקבעה ביחס לדירוג ספציפי בלבד, נמנים על מערך העורפיים, 90% ממסגרת העלות תשמש לתשלום תוספת אחוזית למשרתי הקבע במערך זה, ויתרת מסגרת העלות תשמש לתשלום תוספת שיקלית, באופן אשר ככלל מצמצם פערי שכר בין משרתי הקבע באותו הדירוג.

במקרה בו יופעלו כללי ברירת המחדל, מובהר כי הכללים שיחולו על כל אחת מהתוספות בשכר משרתי הקבע לעניין הפרשות לקופת גמל לקצבה ולקרן השתלמות, ייקבעו בהתאם לכללים שיחולו על התוספות שהוחלו במסגרת השינויים שחלו בשכר עובדי המדינה.

לבסוף מובהר, כי בכל מקרה עלות תשלום תוספות השכר למשרתי הקבע לפי כללי ברירת המחדל תהיה שווה למסגרת העלות למשרתי הקבע, קרי הפעלת כללי ברירת המחדל לא תביא לפריצת מסגרת העלות המחושבת לצורך יישום שינויים בשכר משרתי הקבע, בעת יישום השינויים.

יצוין כי בהחלטה מוצע, כי אם מסגרת העלות למשרתי הקבע תהיה שלילית, קרי השינויים בשכר עובדי המדינה יתבטאו בהפחתת שכר עובדי המדינה, כולם או חלקם, לא יוחלו כללי ברירת המחדל ויחולו הוראות סעיף ב(3) להחלטה ש/40 כנוסחו טרם עדכונה בהחלטה זו.

סעיף ב(3) להחלטה ש/40 כנוסחו טרם עדכונה בהחלטה זו יחול אף במקרה בו יכלול השינוי בשכר עובדי המדינה תשלום "רכיב שכר מוחרג" כמשמעו בסעיף 8 לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, קרי תשלום רכיב שכר שאינו נכלל בחישוב המשכורת הקובעת לתשלום פנסיה תקציבית בשל הגדרתו כ"רכיב שכר מוחרג". להשלמת התמונה יצוין כי בהחלטה ש/33 מיום 4.2.1979 שכותרתה "השכר במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר" (להלן – **החלטה ש/33**) נקבע כי:

- א. תישמר ההשוואה בין שכר השוטרים לבין השכר בצה"ל;
- ב. תוקם ועדת מעקב שמתפקידה יהיה לעקוב אחר השינויים שיחולו בשכר בצה"ל, ולקבוע כיצד להחילם על השכר במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר.

אין בהחלטה המוצעת כדי לשנות מהוראות החלטה ש/33. בהתאם לכך, יישום ההשוואה האמורה בהחלטה ש/33 יבוצע בשים לב לשינויים בשכר משרתי הקבע אשר ינבעו מההחלטה המוצעת.

יודגש, כי החלטה זו אינה משנה את סעיף 7.ב. להחלטת ממשלה 4088 מיום 8.1.2012. כמו כן, בהתאם לסיכום מיום 22.6.2023 בין משרד האוצר לבין צה"ל ומשרד הביטחון בעניין הקמת מנהלת משותפת לשכר וגמלאות, כלל תהליכי ביצוע ותשלום השכר הם באמצעות חשב המנהלת.

עוד יודגש, כי נוסח ההצעה אף צורף ל"סיכום לתקציב הביטחון לשנים 2023 – 2027" (התר"ש לשנים האמורות), שעומד בבסיס החלטת ממשלה מ/ש/683 מיום 25.6.2023.

ההחלטה אינה כרוכה בתוספת עלות כלשהי לתקציב המדינה.
נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

ההחלטה אינה כרוכה בתוספת עלות כלשהי לתקציב המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

להצעה אין השלכה על מצבת כח האדם בצה"ל.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הביטחון – מאשר.

השר לביטחון לאומי - מתנגד.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מ/ש/420 מיום 11.2.1979.

החלטת ממשלה מ/ש/2399 מיום 15.2.2017.

החלטת ממשלה מ/ש/4887 מיום 13.3.2020.

החלטת ממשלה מ/ש/683 מיום 25.6.2023.

עמדת הייעוץ המשפטי

חוות דעת היועץ המשפטי של משרד האוצר מצורפת להצעת החלטה זו.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי.

תחום פעולה עיקרי: 01 חוץ וביטחון

מגיש: שר האוצר

י"ח בתמוז התשפ"ג
7 ביולי 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה

שינויים בשכר משרתי הקבע בצבא ההגנה לישראל.

תמצית הצעת ההחלטה בהתייחס להיבטיה המשפטיים

סעיף ב(3) להחלטת הממשלה מ/420 מיום 11.2.1979, המכונה גם "החלטת ממשלה ש/40" (להלן - **החלטה ש/40**) קובע כך:

"כל השינויים בשכר עובדי הדירוג האחד והעובדים בדירוגים המקצועיים בשירות המדינה, שיחולו בתקופה 1 באפריל 1978 – 31 במארס 1980, ייושמו בהתאמה על משרתי הקבע".

בהתייחס להחלטה ש/40 נקבע בפסק הדין שניתן בבג"ץ 5998/12 גיא רונן ו-684 אחרים נ' הכנסת ואח' (פורסם בנבו) (להלן - **פסק הדין בעניין גיא רונן**), כך:

"מערכת הדינים אשר מסדירה את שכרם של משרתי הקבע בצה"ל, ואת זכויותיהם של גימלאי צה"ל, היא מערכת דינים ייחודית. בשונה מעובדים אחרים במשק, משרתי הקבע אינם מוגדרים כ"עובדים", אלא כ"חיילים". השוני מתבטא, בין השאר, בכך שלמשרתים אין זכות להתאגד בארגון עובדים, ובכך שהיחסים בין משרתי הקבע (ה"עובדים") לבין הצבא (ה"מעסיק") מבוססים על הוראות ופקודות הצבא. בשל האופי הייחודי האמור, הוחלט ליצור תיאום בין שכרם של משרתי הקבע לזה של עובדי שירות המדינה, על מנת שמשרתי הקבע ייהנו מהתנאים להם זכו עובדי שירות המדינה במסגרת המו"מ הקיבוצי שמנהלת עבורם הסתדרות העובדים הכללית החדשה, המשמשת כארגון היציג של העובדים בשירות המדינה. הגישה לפיה שכרם של משרתי הקבע יעודכן בהתאם לזה של עובדי שירות המדינה עוגנה בהחלטת ממשלה (ראו, החלטת הממשלה ש/40 מיום 11.2.1979). יוער, כי ההחלטה מתייחסת לשנים 1978 - 1980, אולם הלכה למעשה פעלה המדינה ברוח ההחלטה האמורה מאז ועד היום".

עוד יצוין כי בנוסף להסדר הקבוע בהחלטה ש/40, חלק משכר משרתי הקבע נקבע בסיכומים בין משרדיים הנחתמים בין הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר לבין נציגי צה"ל ומשרד הביטחון, בהתאם לשיקול דעתם של הגורמים האמורים.

כך, שכרם של משרתי הקבע נקבע בעיקרו לפי המנגנון הקבוע בהחלטה ש/40, בהתאמה לשינויים בשכר של העובדים בשירות המדינה המדורגים בדירוגים כמפורט בהחלטה ש/40, אשר קיימים גם בצה"ל (להלן - **שינויים בשכר עובדי המדינה**), ובחלקו בסיכומים בין משרדיים בין משרד הביטחון וצה"ל לבין הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר (להלן - **הממונה על השכר**).

בהתאם לכך, חלק משמעותי מהשכר בצה"ל נקבע על-ידי הצמדה לשינויים בשכר עובדי המדינה, באופן שלא בהכרח נתן ביטוי הולם לסדרי העדיפויות הצבאיים ולמאפיינים הייחודיים של שירות הקבע.

זאת, בין היתר, בשל כך שמטבע הדברים צה"ל אינו שותף למשא ומתן הקיבוצי המתנהל בקשר לעובדים בשירות המדינה, שכן משא ומתן זה מתנהל ביחס לעובדים בשירות המדינה.

בשים לב לאמור לעיל, מוצע לעדכן את אופן ההצמדה לשינויים בשכר עובדי המדינה, כך שתבוצע במנגנון של "הצמדת עלות". זאת, תוך מתן אפשרות לתת ביטוי בעת יישום שינויים בשכר עובדי המדינה בשכר משרתי הקבע גם לצרכים המבצעיים, למבנה השכר בצה"ל ולסדרי העדיפויות הצבאיים. כך, בעקבות קביעת שינויים בשכר עובדי מדינה, תחושב העלות שהייתה כרוכה ביישום השינויים בשכר משרתי הקבע, לו השינויים בשכר משרתי הקבע היו מיושמים לפי החלטה ש/40 טרם עדכונה בהחלטה זו (להלן – **מסגרת העלות למשרתי הקבע**).

מסגרת העלות למשרתי הקבע תשמש לצורך ביצוע שינויים בשכר משרתי הקבע, אשר ייקבעו בהסכמה משותפת שתעוגן בסיכום בין משרדי בין משרד הביטחון וצה"ל לבין הממונה על השכר. השינויים ייקבעו בהתחשב, בין היתר, בצרכים המבצעיים וסדרי העדיפויות של צה"ל, באופן החלת השינויים בשירות המדינה ובמבנה השכר בצה"ל.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון

כיוון שמנגנון ההצמדה המתואר לעיל נקבע בהחלטה ש/40, שאף בחלוף התקופה הנקובה בה, המשיכה המדינה ככלל לפעול ברוחה, מוצע לעדכן את המנגנון הקבוע בה, בדרך של קבלת החלטת ממשלה חדשה.

ההסדר הקבוע בהחלטה ש/40 נקבע, בין היתר, בשל האופי הייחודי של שירות הקבע, כמפורט בפסק הדין בעניין גיא רונן. הצורך בביצוע שינויים בשכר משרתי הקבע באופן התואם יותר את סדרי העדיפות של צה"ל וצרכיו הייחודיים, במובחן מן הדרך שנהגה עד עתה בהתבסס על החלטה ש/40, כמתואר לעיל בתמצית הצעת ההחלטה, מהווה הצדקה לעדכון ההסדר שלפיו ייושמו שינויים בשכר עובדי המדינה, בשכר משרתי הקבע.

כאמור, על פי המצב הנוהג בהתאם להחלטה ש/40 ולדרך הפעולה הנוהגת מזה שנים, השינויים בשכר עובדי המדינה, מיושמים בהתאמה בשכר משרתי הקבע, על פי שיטה של הצמדה אישית - כך ששכרו של משרת קבע מתעדכן בהתאם לאופן עדכנו של עובד מדינה בדירוג ובדרגה המקבילים לו, כאמור לעיל. במסגרת ההחלטה, נערך עדכון כך שבמקום הסדר זה, יונהג הסדר שאינו מקנה זכות להצמדה אישית אוטומטית של שינויים בשכר משרת הקבע לשינויים בשכר עובד המדינה.

לצד זאת, העדכון המוצע משמר את עדכון שכר משרתי הקבע בעקבות כל שינוי בשכר עובדי המדינה שהיה מיושם בהתאמה בשכר משרתי הקבע לפי החלטה ש/40 טרם עדכונה, וזאת במסגרת מנגנון של הצמדת עלות. כך, מסגרת העלות אשר תוקצה לשינויים בשכר משרתי הקבע תהיה זהה לסך כל עלות השינויים בשכר משרתי הקבע אשר הייתה נובעת מההצמדה האישית על פיה נוהגים כיום. מכאן, השינוי המוצע לא יביא להפחתת העלות של השינויים בשכר משרתי הקבע לעומת המצב

הקיים כיום, אלא יאפשר להקצות את העלות לטובת ביצוע שינויים בשכר משרתי הקבע באופן יותר מותאם למאפיינים של צה"ל ולצרכיו.

כך נקבע כי הקצאת העלות תבוצע בהתחשב, בין היתר, בצרכים המבצעיים וסדרי העדיפויות של צה"ל, באופן החלת השינויים בשירות המדינה ובמבנה השכר בצה"ל. השיקולים המפורטים בהחלטה מכוונים את שיקול הדעת של הגורמים המוסמכים באופן מאוזן וראוי אשר נועד להשיג את תכלית השינוי המוצע.

בנוסף, נקבעו כללי ברירת המחדל ובהם נוסחאות שיביאו לכך כי בהעדר הסכמה אחרת, גובה התוספות שישולמו למערך ה"עורפיים", יעמוד, ככלל, על כ-90% מגובה התוספות המקבילות ששולמו לעובדים בדירוגים המקבילים בשירות המדינה. זאת, באופן המבטיח כי בעקבות שינויים בשכר עובדי המדינה יבוצעו שינויים בשכר משרתי הקבע ואלה לא יימנעו בשל אי הסכמה בין - משרדית; כך שבהעדר סיכום בין - משרדי, תוקצה מרבית העלות הכרוכה בשינויים בשכר עובדי המדינה לצורך ביצוע שינויים בשכר משרתי הקבע, בדירוגים המקבילים, באופן דומה לאופן הקצאתה בשכר עובדי המדינה, תוך קביעת מנגנון בדבר התאמה מדודה, המבטאת את סדרי העדיפויות הצבאיים והמאפיינים הייחודיים לצה"ל.

להשלמת התמונה יצוין כי בהחלטה ש/33 מיום 4 בפברואר 1979, שכותרתה "השכר במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר" (להלן - **החלטה ש/33**) נקבע כי:

- א. תישמר ההשוואה בין שכר השוטרים לבין השכר בצה"ל;
- ב. תוקם ועדת מעקב שמתפקידה יהיה לעקוב אחר השינויים שיחולו בשכר בצה"ל, ולקבוע כיצד להחילם על השכר במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר.

אין בהחלטה המוצעת כדי לשנות מהוראות החלטה ש/33. בהתאם לכך, יישום ההשוואה האמורה בהחלטה ש/33 יבוצע בשים לב לשינויים בשכר משרתי הקבע אשר ינבעו מההחלטה המוצעת.

יודגש כי אין בעדכון ההסדר הקבוע בהחלטה ש/40 בהתאם לקבוע בהחלטה המוצעת, כדי לשנות את אשר יושם בשכר משרתי הקבע עד למועד קבלת ההחלטה המוצעת בהתאם להסדר הקבוע בהחלטה ש/40 טרם עדכנו.

בנוסף, יודגש כי הסדר קביעת שכר משרתי הקבע, הקבוע בהחלטה המוצעת, יחול ביחס לשינויים בפועל בשכר עובדי המדינה, שייושמו החל ממועד קבלת ההחלטה ואילך.

יצוין, כי בהתאם להבנות שהושגו, בתקופה הקרובה עתיד להיחתם, בין המדינה ומעסיקים אחרים במגזר הציבורי לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, הסכם קיבוצי (מסגרת) בגין תקופה בת מספר שנים שתחילתה ביום 1 בינואר 2020 (להלן - **הסכם המסגרת החדש**). הגם שנכון לעת הזו, טרם נחתם הסכם המסגרת החדש, ועל כן טרם יושמו שינויים שכר עובדי המדינה מכוח ההסכם האמור, מובהר, כי למען הזהירות, יישומה של ההחלטה המוצעת, בהתייחס לשינויים שייושמו

בשכר עובדי המדינה מכוח הסכם המסגרת החדש, יבוצע בשים לב לכך שהושגו הבנות לגבי הסכם המסגרת החדש ולכך שחלק מתקופת ההסכם האמור כבר חלף.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי למערכת הביטחון - חוות הדעת המשפטית הינה על דעת היועץ המשפטי למערכת הביטחון.

עמדת היועץ המשפטי למשרד לביטחון לאומי – עד מועד משלוח חוות דעת זו למזכירות הממשלה לא התקבלה התייחסות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה

בכפוף לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית בקבלת ההחלטה המוצעת.

האמור בחוות הדעת מתואם עם היועץ המשפטי של אגף שכר והסכמי עבודה במשרד האוצר.

16.10.20

היועץ המשפטי למשרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם